

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania L. Spółki z o.o., Spółki komandytowej

w Ż. oraz R.L

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

z udziałem M.K., J.Ł.

o wysokość podstawy wymiaru składki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 6 grudnia 2023 r.,

skargi kasacyjnej odwołujących się Spółki L. Spółki z o.o., Spółki komandytowej w Ż.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt III AUa 122/21, III AUz 34/21,

1) odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej ubezpieczonego M.K.,

2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części,

3) zasądza od odwołującej się L. sp. z o.o., Spółki komandytowej w Ż. oraz od odwołującego się R.L. na rzecz organu rentowego kwotę po 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych z ustawowymi odsetkami (art. 98 § 1¹ kpc) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

M.G.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku wyrokiem z dnia 4 listopada 2021 r., wydanym na skutek apelacji wniesionej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy z dnia 5 listopada 2020 r., zmienił ten wyrok w punktach od 1 do 4 i oddalił odwołania płatnika składek L. sp. z o.o. sp. k. w Ż. oraz L. z udziałem M. K. i J. Ł. od decyzji organu rentowego z dnia 11 marca 2020 r., określających podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne M. K. i J. Ł. z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę u odwołującej się L. sp. z o.o. sp. k. w Ż. oraz określił zerowe podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla M. K. i J. Ł. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia u odwołującego się L., a także rozstrzygnął o kosztach postępowania w sprawie.

Odwołujący się L. sp. z o.o. sp. k. w Ż. oraz R. L. wniesli do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 listopada 2021 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, to jest art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej jako ustawa systemowa) w związku z art. 22 § 1 k.p. i art. 151 § 2 k.p., art. 83 § 1 k.c. i art. 58 § 1 k.c., a także art. 18 ust. 1a i art. 20 ust. 1 ustawy systemowej oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy „o świadczeniach” w związku z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podnieśli, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne dotyczące:

a) dokonywania przez sąd orzekający ustaleń stanu faktycznego w zakresie ustalenia normatywnej treści zwrotu „na rzecz pracodawcy” w sytuacji, kiedy nie ulega wątpliwości, że w dużym stopniu będzie to zależało od okoliczności konkretnej sprawy, a oparcie rozumowania wyłącznie na abstrakcyjne sformułowanych tezach poszczególnych rozstrzygnięć sądowych (w tym zwłaszcza Sądu Najwyższego), co w razie ich oderwania od konkretnych stanów faktycznych, w jakich orzeczenia te zapadły, może prowadzić do rozszerzającej i nieuzasadnionej interpretacji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, co w sytuacji obecnego stanowiska organu rentowego oraz Sądu drugiej instancji jest całkowitym

zaprzeczeniem stabilności stosowania prawa i zaufania do organów państwowych, a także jest rażącym naruszeniem przepisów prawa i działaniem na szkodę skarżących w sytuacji działania dopuszczalnego zgodnego z prawem;

b) dokonywania przez sąd orzekający ustaleń stanu faktycznego w zakresie stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej z pominięciem, że przepis ten wywołuje istotne wątpliwości w zakresie jego zgodności z zasadą ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa w szczególności, gdy art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w zakresie, w jakim odnosi się do sytuacji wykonywania pracy na rzecz własnego pracodawcy w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z innym podmiotem, tych standardów nie spełnia. Nie określa on bowiem jednoznacznie adresata obowiązku ponoszenia daniny publicznej w postaci składki na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez płatnika, co powoduje niepewność adresatów przepisów określających obowiązki płatnika składek na ubezpieczenia społeczne co do zakresu ciężących na nich powinności dotyczących obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, liczenia i opłacania tychże składek.

W wypadku nieuwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie powyższej przesłanki przedsądu skarżący stwierdzili, że ich skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na kwalifikowane naruszenie przez Sąd orzekający przepisów prawa materialnego, to jest: art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w związku z art. 22 § 1 k.p. i z art. 151 § 2 k.p.; art. 83 § 1 k.c., art. 58 § 1 k.c.; art. 18 ust. 1a, art. 20 ust. 1 ustawy systemowej oraz art. 81 ust. 1, 5, 6 ustawy „o świadczeniach” w związku z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, co skutkowało wadliwym przyjęciem, że ubezpieczeni winni być uznani za pracowników odwołującej się w rozumieniu tego przepisu i wykonywali pracę w godzinach nadliczbowych na rzecz odwołującej się, mimo niezastosowania przez organ „przedmiotowego przepisu” w podstawie prawnej skarżonej decyzji, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczeni zawarli umowy zlecenia z prowadzącym działalność i w ramach tych umów nie wykonywali pracy na rzecz odwołującej się, a wykonywali czynności, których beneficjentem był prowadzący działalność, w szczególności, że rzekomy związek w zakresie prac budowlanych z przyszłą budowaną halą magazynową (związek

niepewny, przyszły), wbrew ustaleniom Sądu, nie był związany ze spółką komandytową, a umowa współpracy między podmiotami dotyczyła całkowicie innej sfery działalności produkcyjnej (L. sp. z o.o. sp. k.), czego w ogóle organ rentowy oraz sąd orzekający nie uwzględniły w „skarżonej decyzji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy zauważa, że wniesiona przez odwołujących się skarga podlega odrzuceniu w części dotyczącej ubezpieczonego M. K..

W tym zakresie Sąd Najwyższy wyjaśnia zaś, że zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych, jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Oznacza to, że poza wymienionymi kategoriami spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych (o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego), w każdej innej sprawie o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia.

Wymaga też określenia, że z ukształtowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego co do zakresu kontroli sądu w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wynika jednoznacznie, że odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni wprawdzie rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1998 r., II UK 105/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 529 oraz z dnia 26 września 2005 r., II UZ 52/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 254), jednakże przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, spornych między stronami, a poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może

zaistnieć (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPIUS 2000 nr 15, poz. 601 oraz z dnia 25 maja 1999 r., II UKN 622/99, OSNAPIUS 2000 nr 15, poz. 591). Przed sądem odwołujący się może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Zatem kontrolna rola sądu musi korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej, bowiem zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 września 2010 r., II UK 84/10, LEX nr 661518; z dnia 6 września 2000 r., OSNAPIUS 2002 nr 5, poz. 121; z dnia 1 września 2010 r., III UK 15/10, LEX nr 667499; oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPIUS 2000 nr 15, poz. 601; z dnia 13 października 2009 r., II UK 234/08, LEX nr 553692; z dnia 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, LEX nr 844747; z dnia 3 lutego 2010 r., II UK 314/09, LEX nr 604214). Nie ulega natomiast wątpliwości, że postępowanie w sprawie, w której została wniesiona skarga kasacyjna, zostało zainicjowane odwołaniem od decyzji organu rentowego określających podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Sprawa ta nie dotyczy więc ani przyznania albo wstrzymania emerytury lub renty, ani też objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest również pogląd, zgodnie z którym decyzje organu rentowego dotyczące „przypisania pracodawcy podwyższonej składki” w wyniku zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej są decyzjami wymiarowymi i w związku z tym skarga kasacyjna w takiej sprawie zainicjowanej odwołaniem wniesionym od takich decyzji jest dopuszczalna tylko w razie przekroczenia granicy wartości przedmiotu zaskarżenia określonej w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Nie istnieje bowiem odrębny tytuł ubezpieczenia na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który mógłby stanowić przedmiot sporu przed sądem ubezpieczeń społecznych (por.

uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., III UZP 9/17, OSNP 2018 nr 11, poz. 150). Dlatego też sprawy dotyczące (jak niniejsza) ustalenia podstawy wymiaru składek z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, w których przedmiotem sporu jest prawidłowość zastosowania przez organ rentowy przyjętej w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej konstrukcji uznania osoby wykonującej pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz własnego pracodawcy za pracownika tego pracodawcy, są sprawami o prawa majątkowe, a zatem dopuszczalność skargi kasacyjnej w takich sprawach zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2002 r., II UZ 94/02, OSNP 2004 nr 6, poz. 107; z dnia 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, LEX nr 1713022; z dnia 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, LEX nr 2051058; z dnia 15 marca 2016 r., II UZ 57/15, LEX nr 2290408 oraz z dnia 20 kwietnia 2016 r., II UZ 1/16, LEX nr 2054096; z dnia 12 stycznia 2016 r., II UZ 37/15, LEX nr 3532909; z dnia 16 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284; z dnia 2 października 2018 r., I UZ 32/18, LEX nr 2559473 oraz z dnia 18 maja 2022 r., II UZ 7/22, LEX nr 3388415).

Odnosząc te uwagi do tej części skargi kasacyjnej, która dotyczy ubezpieczonego M. K., Sąd Najwyższy stwierdza, że wartość przedmiotu zaskarżenia w tym zakresie (jak podają sami skarżący w piśmie procesowym z dnia 7 czerwca 2022 r.) wynosi łącznie 5.007 zł (938 zł + 4.069 zł). Jest zatem niższa od wymaganej treścią art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. kwoty dziesięć tysięcy złotych. Wymaga przy tym podkreślenia, że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II UZP 1/14 (OSNP 2014 nr 12, poz. 168) stwierdzono, iż w razie objęcia jednym wyrokiem wielu decyzji ustalających płatnikowi składek (pracodawcy) i wskazanym w tych decyzjach pracownikom podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną oznacza się odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika (art. 19 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 k.p.c.). To powoduje, że skarga kasacyjna w części odnoszącej się do ubezpieczonego M. K. jest niedopuszczalna, w związku z czym na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c. podlega odrzuceniu, o czym orzeczono w punkcie 1) postanowienia.

W pozostałym zakresie (dotyczącym ubezpieczonego J.Ł.) wypadła z kolei przy pomnieć, że stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Należy również zauważyć, że w przypadku powoływania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku (sporządzonym odrębnie od uzasadnienia podstaw kasacyjnych) winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem jednolicie wyrażanym w judykaturze, oznacza to w praktyce, że zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej

subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Natomiast zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r.,

II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżących nie spełnia wyżej określonych kryteriów zarówno w odniesieniu do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, jak i oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. W świetle art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę, także w ramach umowy o dzieło lub zlecenia zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824; z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09, LEX nr 585727; z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266; z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117; z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 323/13, OSNP 2015 nr 5, poz. 68; z dnia 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708; z dnia 27 kwietnia 2017 r., I UK 182/16, LEX nr 2279009). W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy, w tym na wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Praca wykonywana na rzecz pracodawcy to praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj wykonywanych przez pracownika czynności wynikających z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy

swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią. Z punktu widzenia przepływów finansowych, to pracodawca przekazuje osobie trzeciej środki na sfinansowanie określonego zadania, stanowiącego przedmiot swojej własnej działalności, a osoba trzecia, wywiązując się z przyjętego zobowiązania, zatrudnia pracowników pracodawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 7 lutego 2017 r., II UK 693/15, LEX nr 2238708). W wyroku z 13 lutego 2014 r., I UK 323/13 (OSNP 2015 nr 5, poz. 68) Sąd Najwyższy wyjaśnił z kolei, że nie można przyjąć, by pracodawcy nie obciążały skutki finansowe w postaci obowiązku częściowego pokrycia z własnych środków kosztów składek na obowiązkowe ubezpieczenia pracownika, wynikające z korzystania z efektów pracy świadczonej na rzecz pracodawcy w ramach dodatkowej umowy cywilnoprawnej zawartej z pośrednikiem. Dla uniknięcia lub złagodzenia tych skutków pracodawca - zlecając osobie trzeciej (zleceniodawcy pracownika) wykonanie określonych usług - powinien skalkulować, że będzie na nim ciążył obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne pracownika. Podsumowaniem wcześniej omówionych poglądów prawnych jest zaś uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2021 r., III UZP 6/21 (OSNP 2022 nr 1, poz. 7), zgodnie z którą finansowanie przez pracodawcę w jakikolwiek sposób wynagrodzenia z tytułu świadczenia na jego rzecz pracy przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą trzecią, przemawia za zastosowaniem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Zdaniem Sądu Najwyższego, lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazuje, że Sąd drugiej instancji w pełni respektował taki właśnie kierunek wykładni art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, przyjmując go za podstawę oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego, z którego wynikało przecież, że między skarżącymi została zawarta umowa o świadczenie usług w zakresie obsługi działów L., a w aneksie do tej umowy z dnia 2 stycznia 2016 r. zmieniono jej przedmiot, podając, że będzie on obejmował świadczenie usług polegających na obsłudze następujących działów L.: I. produkcja koncentratów spożywczych, II. produkcja liquidów do e-papierosów, III. magazyn i logistyka, IV. sprzedaż hurtowa paliw - poprzez oddelegowanie pracowników do obsługi tych działów. Za świadczenie wymienionych usług L. sp. z o.o. sp. k. wystawiała z kolei

na rzecz L. faktury w okresie od marca 2017 r. do grudnia 2018 r. Obowiązki wykonywane przez pracowników L. sp. z o.o. sp. k. na skutek ich oddelegowania polegały zaś na realizacji wspomnianej umowy o współpracy między skarżącymi, gdyż dotyczyły obsługi działu „magazyn i logistyka”, skoro były związane z załadunkiem i rozładunkiem P. w magazynach oraz pracami budowlanymi mającymi na celu poszerzenie tej sfery działalności R. L.. Ustalenia te dały natomiast Sądowi drugiej instancji podstawę do uznania, że rzeczywistym beneficjentem rezultatów pracy świadczonej przez owych pracowników w ramach umów zlecenia zawartych z L. była L. sp. z o.o. sp. k.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że skarżący nie wykazał potrzeby poddania jego skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpoznaniu. Dlatego, opierając się na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, orzekł jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ał]